

استاندارد شایستگی مربی

عنوان فارسی: طراحی حرفه ای نقشه قالی

عنوان انگلیسی: Professional carpet map design

گروه شغلی: صنایع دستی فرش

ITC-WO-623

کد استاندارد

شناسنامه استاندارد شایستگی

استاندارد شایستگی **طراحی حرفه ای نقشه قالی** با کد ITC-WO-623 با مشارکت خبرگان حرفه‌ای، صاحبان مشاغل، مربیان و کارشناسان برنامه‌ریزی درسی تدوین و در جلسه مورخ 1403/09/11 گروه شغلی صنایع چوب بررسی و به تصویب رسید و در سامانه ملی استاندارد مهارت بارگذاری گردید.

سوابق بازنگری و بروزرسانی

شماره ویرایش	تاریخ	توضیحات و تغییرات اعمال شده

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.
از صاحبان نظران، متخصصان، صاحبان مشاغل و خبرگان حرفه‌ای دعوت بعمل می‌آید با ارسال نقطه نظرات اصلاحی خود، در انطباق بیشتر این استاندارد با نیازهای اکنون و آینده بازار کار، مشارکت نمایند.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی

تلفن: 021 - 66583628

ایمیل: rpc@irantvto.ir

سامانه ملی استاندارد مهارت: rpc.irantvto.ir

تعاریف اصطلاحات بکار رفته در این استاندارد

شایستگی: توانایی انجام کار در محیطها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد می‌باشد.

کد: مجموعه‌ای از اعداد برگرفته از سند بین المللی طبقه بندی مشاغل ISCO-2008 و شناسه‌های قراردادی است که به منظور شناسایی استانداردها تعیین می‌شود.

حرفه: مجموعه‌ای از چند شغل همگن که در یک گروه بزرگ دسته‌بندی شده، در مبانی و اصول مشترک بوده و در طبقه‌بندی شغل و حرف در یک سطح مهارت و تخصص قرار می‌گیرند.

استاندارد شایستگی: نقشه کاری شامل مولفه‌های شایستگی، استاندارد عملکرد و تجهیزات و ابزار مورد نیاز برای انجام کار در شغل و حرفه مورد نظر می‌باشد.

شرح استاندارد: بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل یا شایستگی از قبیل جایگاه، کارها، ارتباط با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز می‌باشد.

مراحل کار: مراحل کار از تجزیه و تحلیل حرفه، وظایف و تکالیف کاری نشأت گرفته و نشان دهنده مرحله یک کار عملی بوده و قابل اندازه گیری و مشاهده می‌باشد.

استاندارد عملکرد: سطح قابل قبول برای انجام یک کار در یک حرفه یا شغل را استاندارد عملکرد کار می‌نامند. که شامل انجام کار با استفاده از تجهیزات، ابزار و مطابق با استانداردهای کاری ملی و بین المللی می‌باشد.

اعتبار: تعیین کننده ارزش آموزشی هر شایستگی است و هر واحد آن معادل 30 ساعت آموزش می‌باشد.

سطح مهارت: نشان دهنده سطح مهارت مطابق 4 سطح سند ISCO-2008 است.

سطح ایسکد مورد نیاز: نشان دهنده حداقل سطح آموزش مورد نیاز برای کار در سطح مهارت خاص مطابق با سند ISCO-2008 می‌باشد.

مولفه‌های شایستگی: شامل اجزای شایستگی دانش، مهارت و نگرش مورد نیاز برای انجام کار در شغل و حرفه مورد نظر می‌باشد.

دانش: حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی است که می‌تواند شامل علوم پایه، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت: حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی است که معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش: مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیرفنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی و بهداشت: مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی: ملاحظاتی است که در هر شغل باید رعایت شود تا کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی: حداقل امکانات مورد نیاز برای اجرای آموزش مطابق استاندارد شایستگی است.

اعضاء کارگروه برنامه‌ریزی درسی : طراحی نقشه فرش

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل	سمت در کارگروه	سابقه / تجربه کار
1	افسانه مهتابی بیدگلی	کارشناس حرفه ای طراحی نقشه فرش دست بافت	فرش دست باف	مربی	رئیس کارگروه صنایع دستی آموزش فنی و حرفه ای استان تهران	18 سال
2	بابک سلطانی	کارشناسی ارشد	صنایع چوب	مربی	رئیس کارگروه صنایع دستی تربیت مربی کرج	28 سال
3	منصوره عزیزی	کارشناسی	it	مربی	شاغل خبره بازار کار	15 سال
4	مریم سلطانی	کارشناسی	بافت و مرمت فرش	مربی	شاغل خبره بازار کار	20 سال
5	مهديه مهرور	کارشناسی	مترجمی زبان	کارشناس	کارشناس پژوهش مرکز تربیت مربی	16 سال

کد: 2320	عنوان حرفه: مربی صنایع دستی فرش
کد: ITC-WO-623	عنوان استاندارد شایستگی: طراحی نقشه قالی

شرح استاندارد

این استاندارد شامل دانش، مهارت و نگرش لازم جهت انجام کار « طراحی نقشه قالی » در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا بر اساس استانداردهای محیط کار و مراحل کاری زیر می‌باشد.

مراحل کار

1. مفاهیم و شناخت ابزار و ابعاد و اجزاء نقشه قالی
2. تعریف و طبقه بندی و چسباندن انواع کاغذ نقشه قالی
3. شناخت انواع طرح‌های 19 گانه
4. محاسبه رجشمار قالی اندازه ها و ابعاد متداول آن
5. ترسیم و ترکیب انواع گل، برگ و نگاره ختایی، شاه عباسی و اسلیمی
6. تعریف و ترسیم چگونگی ترنج وسط قالی
7. ترسیم و ترکیب اسپیرالها و جایگذاری نقوش در متن قالی
8. انتقال طرح بر کاغذ نقشه به روش مستقیم و غیرمستقیم
9. ترسیم و محاسبه نقشه افشان
10. ترسیم و محاسبه نقشه شاه عباسی (لچک و ترنج)
11. نقطه چینی نگاره ها با مداد

استاندارد عملکرد

کارآموز باید بتواند در طی دوره توانایی شناخت و ترسیم و ترکیب انواع گل‌های 5 پروغنچه و گل‌های شاه عباسی و ختایی و جایگذاری اصولی بروی اسپیرال و در نتیجه بتواند یک نقشه محاسبه شده را بکشد

▪ سطح مهارت شایستگی :

▪ 4 مهارت

▪ سطح ایسکد مورد نیاز:

▪ فوق دیپلم

▪ سطح مربی

1- (مربی پایه) 2- (ارشد مربی) 3- (سر مربی) 4- (استاد مربی)

اعتبار:

1 واحد

ردیف	مراحل کار	مولفه های شایستگی
1	مفاهیم و شناخت ابزار و ابعاد و اجزاء نقشه قالی	دانش: - معنی و مفهوم قالی - شناخت ابزار و ابعاد قالی - شناخت اجزاء قالی
		مهارت: - معنای دقیق قالی - ترسیم و تفکیک اجزاء فرش به ترتیب - ترسیم انواع ابعاد فرش - انواع نقشه گردان و شکسته
2	تعریف و طبقه بندی و چسباندن انواع کاغذ نقشه قالی	دانش: - شناخت انواع کاغذ شطرنجی (چند رنگ 120-140) - شناخت کاغذ شطرنجی براساس رنگ - شناخت انواع واحد ذرعی براساس منطقه بافت - چسباندن و تطبیق کاغذ شرنجی
		مهارت: - انواع نقشه شطرنجی براساس رنگ و منطقه - چگونگی چسباندن کاغذها براساس رنگ
3	شناخت انواع طرحهای 19 گانه	دانش: - آشنایی با انواع نقشه گردان و شکسته - آشنایی با طرحهای 19 گانه
		مهارت: - طراحی آزاد (نقطه، اشکال هندسی و...) - مفهوم و تعریف هر طرح

ردیف	مراحل کار	مولفه های شایستگی
4	محاسبه رجشمار قالی اندازه ها وابعاد متداول آن	دانش: - تعریف رجشمار براساس گره ذرعی و منطقه - روش محاسبه ابعاد قالی براساس رجشمار
		مهارت: - محاسبه خانه های فرش براساس طول و عرض - محاسبه خانه های فرش درحاشیه ها - ترسیم ابعاد فرش یک چهارم وقدی و...
5	ترسیم و ترکیب انواع گل، برگ و نگاره ختایی ،شاه عباسی و اسلیمی	دانش: - شناخت انواع گل 5پر، غنچه، برگ، گل پروانه ای - شناخت و طراحی انواع اسپیرال
		مهارت: - ترسیم گل 5پر، غنچه، برگ و... - ترسیم اسپیرال از ترنج - ترسیم اسپیرال از لچک - ترسیم برگ و گل ترکیبی
6	تعریف و ترسیم چگونگی ترنج وسط قالی	دانش: - شناخت ترنج - شناخت انواع ترنج و اشکال آن
		مهارت - طراحی ترنج گرد و هندسی - ترسیم و تقسیم بندی ترنج
7		دانش: - روش ترکیب اجزای باهم

ردیف	مراحل کار	مولفه های شایستگی
	ترسیم و ترکیب اسپیرالها و جایگذاری نقوش در متن قالی	- روش طراحی گردش اسپیرال در کل متن
		مهارت: - طراحی ترکیب برگ با برگ - طراحی ترکیب برگ با گل و غنچه - چیدمان و جایگذاری گلها بروی اسپیرال براساس اندازه
8	انتقال طرح بر کاغذ نقشه به روش مستقیم و غیرمستقیم	دانش: - شناخت انواع انتقال نقشه - شناخت وسایل کار انتقال
		مهارت: - ترسیم روش مستقیم انتقال طرح با خواندن نقشه پشت فرش و ترسیم بروی کاغذ - ترسیم روش غیرمستقیم با کاغذ پوستی، کالک و میزنور
9	ترسیم و محاسبه نقشه افشان	دانش: - تعریف نقشه افشان و مناطق بافت آن - انواع نقشه افشان
		مهارت: - ترسیم نقشه افشان - محاسبه نقشه افشان براساس رجشمار
10	ترسیم و محاسبه نقشه شاه عباسی) لچک و ترنج)	دانش: - تعریف لچک و ترنج - محاسبه نقشه براساس رجشمار - تفکیک لچک ترنج و حاشیه
		مهارت:

ردیف	مراحل کار	مولفه های شایستگی
		<ul style="list-style-type: none"> - طراحی نقشه شاه عباسی - طراحی انواع گل‌های شاه عباسی
11	نقطه چینی نگاره ها با مداد	<p>دانش:</p> <ul style="list-style-type: none"> - روش نقطه چین کردن نگاره ها(گل، غنچه،...) - روش نقطه چین کردن اسلیمی و گردشها <p>مهارت:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ترسیم و نقطه چین کردن گل شاه عباسی - نقطه چین کردن برگ ختایی

نگرش
<ul style="list-style-type: none"> - دقت در طراحی -

ایمنی و بهداشت
<ul style="list-style-type: none"> - استفاده از نور مناسب - استفاده از صندلی و میز مناسب و زیرپایی در هنگام کار -

توجهات زیست محیطی
<ul style="list-style-type: none"> - جمع آوری کاغذهای باطله در ظرف مخصوص و استفاده از آن در چرخه بازیافت - تفکیک مواد زائد و دفع مناسب

تجهیزات		
مشخصات فنی	عنوان	ردیف
	میز مربی	1
اندازه معمول 150*100 سانتی متر	تخته وایت برد	2
	کپسول آتش نشانی	3
	جعبه کمک‌های اولیه	4
		5
		6
		7
		8
		9

ابزار		
مشخصات فنی	عنوان	ردیف
180، 120 رگ	انواع نقشه شطرنجی	1
HB	مداد	2
	پاک کن	3
چوبی یا فلزی	میز نور	4
	اتود 7 دهم	5
	نوک اتود 7 دهم	6
	کاغذ پوستی	7
		8
		9
		10

مواد مصرفی		
مشخصات فنی	عنوان	ردیف
180، 120 رگ	انواع نقشه شطرنجی	1
HB	مداد	2
	پاک کن	3
چوبی یا فلزی	میز نور	4
	اتود 7 دهم	5
	نوک اتود 7 دهم	6
	کاغذ پوستی	7
		7
		8

شناسنامه استاندارد ارزشیابی

استاندارد ارزشیابی با کد **طراحی حرفه ای نقشه قالی** با کد ITC-WO-623 با مشارکت خبرگان حرفه‌ای، صاحبان مشاغل، مربیان و کارشناسان برنامه‌ریزی درسی تدوین و در جلسه مورخ 1403/09/11 گروه شغلی صنایع چوب بررسی و به تصویب رسید و در سامانه ملی استاندارد مهارت بارگذاری گردید.

سوابق بازنگری و بروزرسانی

شماره ویرایش	تاریخ	توضیحات و تغییرات اعمال شده

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.
از صاحبان نظران، متخصصان، صاحبان مشاغل و خبرگان حرفه‌ای دعوت بعمل می‌آید با ارسال نقطه نظرات اصلاحی خود، در انطباق بیشتر این استاندارد با نیازهای اکنون و آینده بازار کار، مشارکت نمایند.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی

تلفن: 021-66583628

ایمیل: rpc@irantvto.ir

سامانه ملی استاندارد مهارت: rpc.irantvto.ir

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد: دفتر پژوهش، طرح و برنامه ریزی درسی

کد ملی شناسایی استاندارد ارزشیابی:

اعضاء کارگروه برنامه‌ریزی درسی : طراحی نقشه فرش

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل	سمت در کارگروه	سابقه / تجربه کار
1	افسانه مهتابی بیدگلی	کارشناس حرفه ای طراحی نقشه فرش دست بافت	فرش دست باف	مربی	رئیس کارگروه صنایع دستی آموزش فنی و حرفه ای استان تهران	18 سال
2	بابک سلطانی	کارشناسی ارشد	صنایع چوب	مربی	رئیس کارگروه صنایع دستی تربیت مربی کرج	28 سال
3	منصوره عزیزی	کارشناسی	it	مربی	شاغل خبره بازار کار	15 سال
4	مریم سلطانی	کارشناسی	بافت و مرمت فرش	مربی	شاغل خبره بازار کار	20 سال
5	مهديه مهرور	کارشناسی	مترجمی زبان	کارشناس	کارشناس پژوهش مرکز تربیت مربی	16 سال

تعاریف اصطلاحات بکار رفته در این استاندارد

استاندارد ارزشیابی؛ به فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آن که یک شایستگی به دست آمده است یا خیر، اطلاق می‌شود.

شایستگی؛ توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد می‌باشد.

کد؛ مجموعه‌ای از اعداد برگرفته از سند بین‌المللی طبقه‌بندی مشاغل ISCO-2008 و شناسه‌های قراردادی است که به منظور شناسایی استانداردها تعیین می‌شود.

حرفه؛ مجموعه‌ای از چند شغل همگن که در یک گروه بزرگ دسته‌بندی شده، در مبانی و اصول مشترک بوده و در طبقه‌بندی شغل و حرف در یک سطح مهارت و تخصص قرار می‌گیرند.

استاندارد عملکرد؛ سطح قابل قبول برای انجام یک کار در یک حرفه یا شغل را استاندارد عملکرد کار می‌نامند. که شامل انجام کار با استفاده از تجهیزات، ابزار و مطابق با استانداردهای کاری ملی و بین‌المللی می‌باشد.

شاخص‌های اصلی عملکرد؛ شاخص‌های تعیین شده مطابق استاندارد عملکرد برای انجام مراحل کاری می‌باشند.

مکان اجرای آزمون عملی؛ واحد اجرایی است که با فراهم بودن مواد مصرفی، ابزارآلات، تجهیزات و سازه‌های مناسب جهت برگزاری آزمون‌های عملی مطابق استاندارد ارزشیابی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

دستورالعمل‌های ضروری و استاندارد؛ دستورالعمل‌ها و استانداردهای مورد نیاز برای انجام ارزشیابی می‌باشد.

نوع عملکرد؛ شامل دو نوع فرایند محور و محصول محور می‌باشد که باید مورد سنجش واقع شوند.

▪ عملکرد محصول محور؛ دستیابی به مراتبی از شایستگی‌ها یا نتایج یادگیری که منجر به تولید محصول مشخصی می‌گردد و به فرآیند کار چندان توجهی نمی‌شود، گفته می‌شود.

▪ عملکرد فرایند محور؛ به جمع‌آوری و تحلیل نظام‌مند شواهد درباره فرایند دستیابی به مراتبی از شایستگی‌ها یا نتایج یادگیری، عملکرد فرایند محور می‌گویند که ممکن است منجر به تولید محصول نیز نگردد.

آزمونگر؛ کسی است که از صلاحیت علمی، تجربی، فنی و حرفه‌ای در حرفه مورد آزمون برخوردار باشد و می‌تواند از مراکز آموزشی و بخش‌های مختلف بازار اشتغال (صنعت، کشاورزی و خدمات) انتخاب شود.

ابزارهای ارزشیابی؛ شامل موارد ذیل است که به منظور انجام فرآیند ارزشیابی مورد استفاده قرار می‌گیرد:

▪ **سوال شفاهی؛** پرسش و پاسخ به صورت شفاهی انجام می‌گیرد؛ سؤال به صورت شفاهی مطرح می‌شود و در مورد رفتار و پاسخ‌های آزمون شونده قضاوت می‌گردد. ارزشیابی شفاهی وسیله خوبی برای سنجش معلومات، قدرت بیان، نظم فکری، فرم استدلال، تمرکز افکار است. این نوع آزمون در حقیقت نوعی مصاحبه است.

▪ **آزمون کتبی عملکردی؛** عمدتاً بر کاربرد آموخته‌ها در موقعیت‌های عملی یا شبیه‌سازی تأکید دارد و یا بر کاربست دانش و مهارت در موقعیت‌های عملی یا شبیه‌سازی شده با موقعیت‌های عملی تأکید می‌کند.

▪ **فهرست کنترل (چک لیست)؛** فهرستی از نکات، سوال‌ها، فعالیت‌ها یا ویژگی‌هاست که یک فعالیت را به کارهایی خردتر و کوچک‌تر تقسیم می‌کند. هدف از استفاده از چک لیست این است که مطمئن شویم هیچ‌یک از جزئیات یک فعالیت، فراموش نشده و به شکل استاندارد و با ترتیب درست و منطقی و با کیفیت انجام شده است.

▪ **پروژه؛** در برگیرنده فعالیت‌هایی است که باید در زمانی معین و با هزینه و کیفیتی معین برای ارزیابی همه توانایی‌های شغلی یا شایستگی مشابه سبک موقعیت واقعی کار و با عناصر نوآوری و ابتکار مد نظر قرار می‌گیرد.

▪ **آزمون مشاهده؛** از ابزارهای ارزشیابی توصیفی و نشانگر رشد و پیشرفت مهارت آموز در یک مهارت خاص است و منبع مفیدی برای تصمیم‌گیری و داوری‌های بعدی می‌باشد.

▪ **کارپوشه؛** مجموعه‌ای از مواد تولید شده توسط مهارت آموز است که در یک دوره زمانی خاص جمع‌آوری شده است و تا رشد فرایند یادگیری مهارت آموز را در دوره مذکور نمایان می‌کند.

تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی؛ حداقل امکانات مورد نیاز برای اجرای آموزش و ارزشیابی مطابق استاندارد شایستگی است.

شرایط انجام کار

مکان اجرا:

دستورالعمل‌های ضروری و استاندارد:

استاندارد عملکرد

.....

نوع عملکرد:

محصول محور فرآیند محور

شاخص‌های اصلی عملکرد

شاخص‌های اصلی عملکرد	مراحل کار	ردیف
		1
		2
		3

صلاحیت آزمونگر:

الف) تحصیلات مرتبط:

ب) تجربه کاری مرتبط:

ج) گواهینامه آموزشی:

ابزارهای ارزشیابی:

سوال شفاهی آزمون کتبی عملکردی فهرست کنترل (چک لیست)

پروژه مشاهده کارپوشه

تجهیزات		
ردیف	عنوان	مشخصات فنی
1		
2		
3		
4		

ابزار		
ردیف	عنوان	مشخصات فنی
1		
2		
3		
4		

مواد مصرفی		
مشخصات فنی	عنوان	ردیف
		1
		2
		3
		4